

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación ambiental para o desenvolvemento sostible

Materia	Educación ambiental para o desenvolvemento sostible			
Código	O05G130V01906			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Membuela Iglesia, Pedro			
Profesorado	Membuela Iglesia, Pedro			
Correo-e	membuela@uvigo.es			
Web				
Descrición	Formación inicial dos futuros educadores sociais en educación ambiental para o desenvolvemento sostible xeral			

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
A6	Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional
A7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicarlas ás realidades socioeducativas
A8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
A11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
A12	Diseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
A13	Diseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural
A14	Diseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
A15	Diseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral
A16	Elaborar e interpretar informes técnicos, de investigación e avaliación sobre accións, procesos e resultados socioeducativos
A17	Dominar as metodoloxías de dinamización social e cultural
A18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
A19	Administrar, coordinar e supervisar entidades, equipamentos e grupos, en función de diferentes contextos e necesidades

A20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
B2	Planificación e organización
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B5	Xestión da información
B6	Resolución de problemas e toma de decisións
B7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
B8	Capacidade crítica e autocrítica
B9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
B10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
B11	Habilidades interpersoais
B12	Compromiso ético
B13	Autonomía na aprendizaxe

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, relacionados coa EA.	A1	B2
	A2	B3
	A3	B4
	A4	B5
	A5	B6
	A6	B7
	A7	B8
	A8	B9
	A9	B10
	A10	B11
	A11	B12
	A12	B13
	A13	
	A14	
	A15	
	A16	
	A17	
	A18	
	A19	
	A20	
2. Contribuír a desenvolver nos alumnos de Educación social as capacidades que lles permitan coñecer e valorar a contorna natural, así como as súas posibilidades de acción e de coidado.	A1	B2
	A2	B3
	A3	B4
	A4	B5
	A5	B6
	A6	B7
	A7	B8
	A8	B9
	A9	B10
	A10	B11
	A11	B12
	A12	B13
	A13	
	A14	
	A15	
	A16	
	A17	
	A18	
	A19	
	A20	

Contidos

Tema	
Introducción ao medio ambiente	(*)
Concepto e fundamentos da Educación Ambiental	(*)
Problemas ambientais na actualidade	(*)
Actividades e xogos para a Educación Ambiental.	(*)
Recursos para a Educación Ambiental	(*)

Deseño e elaboración de programas de Educación(*) ambiental.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	20	10	30
Saídas de estudo/prácticas de campo	5	10	15
Prácticas de laboratorio	10	18	28
Traballos tutelados	10	25	35
Informes/memorias de prácticas	0	20	20
Probas de tipo test	2	0	2
Observación sistemática	0	10	10
Traballos e proxectos	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos non académicos exteriores.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios científico-técnicos, de idiomas, etc)
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Atención personalizada ao alumnado nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de tutoría sinalado.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Avaliación dos contidos expostos polo profesor nas diferentes sesións.	30
Saídas de estudo/prácticas de campo	Avaliación dos coñecementos e habilidades adquiridos nas visitas e actividades de campo.	10
Prácticas de laboratorio	Avaliación da memoria de actividades prácticas realizadas.	30
Traballos tutelados	Avaliación dos documentos entregados	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

- De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas novamente na convocatoria de xullo.
- Segundo a normativa vixente, con independencia da súa asistencia ou non ás clases o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación.
- Para a data oficial de exames consultar a web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información
Astor Camino, X., Paredes Ribadulla, X. e L. Alberto Samartín, Contaminación e reciclaxe. Materiais e experiencias sobre medio ambiente , Edicións Xerais,
Bureau Veritas Formación, Manual para la formación en medio ambiente , Editorial Lex Nova,
Cascón, P. e L. Martínez Ten, En busca de los objetivos del milenio (4) ., Editorial Catarata,
Chouza, M. e R. Cid, Consumo e ecoloxía , Xunta de Galicia,
Flor Perez, J.I., Hablemos de medio ambiente , Editorial Pearson,
Del Val, A., El libro del reciclaje , Ediciones Integral,
García Gómez, J. e J. Nando Rosales, Estrategias didácticas en Educación Ambiental , Ediciones Aljibe,
Granados Sánchez, J., Manual de medio ambiente y sostenibilidad , Editorial Dykinson,

Juanbeltz Martínez, J.I., **Materiales didácticos para la Educación Ambiental**, Editorial Praxis,

Kramer, F., **Educacional ambiental para el desarrollo sostenible**, Ediciones Catarata,

Kramer, F., **Manual práctico de educación ambiental. Técnicas de simulación, juegos y otros métodos educativos**, Ediciones Catarata,

Nogueiras Hermida et al., **A Natureza na cidade. Actividades para a Educación Ambiental.**,

Otero Pastor, I., **Educación Ambiental**, Ediciones de las Ciencias Sociales,

Rahola Ruis Heredia, A., **Educación, Medio ambiente y Didáctica del Entorno**, Editorial Popular,

Sánchez Cañete, F.J., **Juegos y actividades de cultura ambiental y cambio climático**, Ediciones Mágica,

Servicio de estudos e publicacións da Consellería de Agricultura, Gandería e Montes, **Programa de educación Ambiental O bosque**, Xunta de Galicia,

Unesco, **Cómo construir un programa de educación ambiental**, Editorial Los libros de la catarata,

Velázquez de Castro, F., **Educación Ambiental. Orientaciones, actividades, experiencias y materiales**, Ediciones Narcea,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Outros comentarios

Aqueles estudantes que non superen algunhas das probas ou actividades suxeitas a avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo. O alumnado que non asista regularmente a clase deberá poñerse en contacto co profesor para establecer un sistema de avaliación equivalente.
